

Kontajen pa Jardin Pajinas di informason

- Pagina #1:** Krunulujia: Kontajen pa Jardin
Na Skola Públiku di Boston
- Pagina #2:** Telefoni Inportanti di BPS y Informason Baziku
- Pagina #3:** Skolha di Skolas
- Pagina #4:** Vizita Skolas
- Pagina #5:** Matrikula pa Jardin
- Pagina #6:** Un Dia Tipiku di Skola
- Pagina #7:** Prugramas Dipos y Antis di Skola
- Pagina #8:** Transporti
- Pagina #9:** Preparason pa Skola:
Lugar pa bai, kuzas pa fazi!
- Pagina #10:** Saúdi y Seguransa pa Alunus di Jardin

KRUNULUJIA: **Kontajen dikresenti pa Jardin na Skola Públiku di Boston**

Duranti anu interu: Familia ta preni djuntu

- Kuandu nhos vizita skola nhos pidi un kópia di poster di kontajen ki ta txoma "Home is a Child's First School". El ten actividad di divertidu di aprendizajen pa kada mês. Kes actividad podi ser enkontradu tanben na:
www.countdowntokindergarten.org
- Odja nos folha di preparason pa skola (#9), ki ta inkuí txeu lugar pa bai y actividadis gratis.

Setenbru – Outubru 2007: *PENSA NA SKOLA*

- Tenta sabê ki skolas nhos fidju podi matrikula na el txomandu Sentru di Rekursu Familiar, ki sta na parti di tras di ês folha o vizita:
www.bostonpublicschools.org.
- Pensa kuzê ki nhos sta ta djobi na skola (lualizason, tamanhu, etc.). Djobi informason na folha #3 y #4 pa ideias y un pajina di trabadju.
- Bai pa Spuzison Anual di Skola di BPS na dia 27 di Outubru di 10 ora di palmanha pa 1 ora di tardi na Reggie Lewis Athletic Center pa enkontra ku direktor, profesor y otus pais, y odja trabadju di alunu. É otu boa forma di preni sobri skolas.

Novenbru 2007 – Janeru 2008: *VIZITA SKOLA*

- Panha un orariu di "School Preview Time" ki ta dexa nhos sabi kuandu skola ta konvida nhos pa vizita. Orariu sta a nhos dispuzison na Sentru di Rekursu Familiar, Biblioteka Públiku di Boston, Sentru Kumunitariu di Boston y maior parti di jardin y krexí.
- Plania vizita pelu menus 5 skolas. Sidadi di Boston y kada bês mas, enpregus ta disponibiliza tenpu pa ses inpregadu vizita skola duranti dia pa odja skola duranti tenpu di actividad.
- Nhos podi leva folha Vizitandu Skolas (#4) pa djuda nhos na vizita.

Janeru 4 - Fevrueru 1, 2008: *MATRIKULA PA SKOLA*

- Vizita Sentru di Rekursu Familiar (FRC) pa matrikula y resebi un bolsa ku un livru novu pa kriansa y otus kuzas di prenda! Txoma 617-63-LEARN pa data izatu di matrikula y lokalidadi adisiunal.
- Lenbra ki nhos ten ki skodji mas ki un skola na matrikula y ki nhos meti trazi kes segintis kuzas:
  - ✓ Sertidon di nasimentu orijinal o pasaporti
  - ✓ Três prova di direson: (Konsulta pajina #5 pa lista); y
  - ✓ Un formulariu di nhos klinika o pruedor di servisu di saúde ku vasinat kurenti até ki nhos fidju fazi 5 anu. (Konsulta pajina 5).

Primavera 2008: KOLOKASON DI NHOS FIDJU TA TXIGA

- Familia ki matrikula na primera ronda (4 di Janeru – 1 di Fevrueru) ta resebi ses kolokason na kureiu 5 a 6 semana dipos di fin di primeru periudu di matrikula.
- Si nhos sta entri kel numeru reduzidu di familia ki ses fidju k'atxa skola kes skodji, nhos podi diriji pa un Sentru di Rekursu Familiar y sabi ki skola ten lugar. (Konsulta Pajina #2 pa informason spesifiku sobri kolokason na jardin K0, K1, y K2)
- Matrikula ta kontinua pa familia ki ka matrikula na primera ronda, ma skolhas é mutu *mas* poku.
- Skola novu di nhos fidju ta konvida nhos familia pa un sekson di "Boas Vindas" pa nhos podi konxi idifisiu, papia ku direktor y profesor, y konxi otus familias di alunus novu.
- Kontajen pa jardin ta manda pa kureiu, informason aserka di um monti di atividades pa djuda nhos kumesa ta involvi na idukason di nhos fidju.

Veron 2008: BAI PA UN IVENTU SPESIAL Y RESEBI PRENDA DI SKOLA

- Alunus ki brevementi ta ba resebi un Pakoti di Preparason (Readiness Packet) ki ta inklui DVD "N sta Prontu", Gia de Veron, y un kamiza "I'm going to Kindergarten/N sta ta bai Jardin" di Kontajen pa Jardin ki ta das direitu a natason gratis, tenpu di stória y otus atividades interesanti pa djuda kresimentu di korpu y menti.
- Djobi informason na kureiu sobri otus iventu spesial pa kumesu di skola ki ta inklui Selebrason di Jardin di sidadi interu y Muzeu di Kriansa di Boston.
- Si nhos fidju ten direitu a transporti, numeru di ses autokaru ta txiga pa kureiu na mês di Agostu.

Setenbru 2008: KUMESU DI SKOLA!

- Jardin ta kumesa na Sigunda-fera dipos di Labor Day (Dia di Trabadju). Alunu devi uza ses kamiza amarelu "I'm going to kindergarten" pa primeru dia di skola!

BPS Sentru di Rekursu Familiar (FRCs):

Orariu: 9 di palmanha - 5 di tardi, menus na Kuarta-Fera: 9-1:30 di tardi

---

1216 Dorchester Ave
Dorchester, MA
(617) 635-8015
(ajuda na Inglês, Spanhol,
Xinês, Portugês, Vietnamita
y Kriolu Kabuverdianu)

55 Malcolm X Blvd.
Roxbury, MA
(617) 635-9010
(ajuda na Inglês, Spanhol,
Xinês, Gregu, Somali, Arabe,
Portugês, Vietnamita
Fransês y Kriolu Aitianu)

515 Hyde Park Ave
Roslindale, MA
(617) 635-8040
(ajuda na Inglês & Spanhol
Kriolu Kabuverdianu y
Fransês y Kriolu Aitianu)

Pa informason kurenti, vizita www.bostonpublicschools.org, vizita o txoma Sentru di rekursu Familiar, o uza linha di informason di Countdown: 617-635-LEARN

Telefoni Inpurtanti di BPS y Informason Baziku

- Numeru prinsipal di Skola Públiku di Boston (BPS): (617) 635-9000
- Site di BPS: www.bostonpublicschools.org
- Linha diretu di Skolas (Agostu y Setenbru): (617) 635-9046
- Idukason Spesial: (617) 635-8599
- Transporti: (617) 635-9520
- Idukason Alternativu: (617) 635-8035
- Skritoriu di Aprendizajen di Inglés: (617) 635-9435
- Servisu di Kumida y Nutrison: (617) 635-9144
- Unidadi di dezalojadu: (617) 635-8037
- Dpt. Di Aprendizajen Adisiunal, Programa/Servisu dipos di skola: 617-635-1578
- Kumitê Skolar di Boston: (617) 635-9014

BPS Sentru di Rekursu Familiar (FRCs):

1216 Dorchester Ave
Dorchester, MA

(617) 635-8015

(ajuda na Inglés, Spanhol,
Xinês, Portugês, Vietnamita
y Kriolu Kabuverdianu)

55 Malcolm X Blvd.
Roxbury, MA

(617) 635-9010

(ajuda na Inglés, Spanhol,
Xinês, Gregu, Arabe, Somali,
Portugês y Vietnamita
Fransês, y Kriolu Aitianu)

515 Hyde Park Ave
Roslindale, MA

(617) 635-8040

(ajuda na Inglés, Spanhol,
Kriolu Kabuverdianu, Portugês
Fransês y Aitianu)

Otus Rekursu :

- **Linha di informason pa kontajen pa Jardin:** (617) 63LEARN
- **Site de Kontajen:** www.countdowntokindergarten.org
- **Konselhu di Pais di Sidadi Interu:** (617) 635-9210
- **Child Care Choices of Boston:** (617) 635-8339
- **Konselhu pa Pais Bilinge:** (617) 635-8339
- **Network di Organzason di Pais:** (617) 373-5922
- **BOSTNET:** (rekursu pa programa artis y dipos di skola) (617) 426-8288
- **BOSTONavigator:** www.bostonnavigator.org lukal pa buska tenpu pa programa dipos di skola na Boston
- **Públikason Importanti di BPS** (na internet o na Sentru di Rekursu Familiar):
"Introduzindu Skolas Publiku di Boston" (ta deskrevi kada skola) y "Gia di Alunus y Familia pa Skolas Publiku di Boston "

(volta pajina pa mas informason)

INFORMASON BAZIKU Y TERMUS PA NHOS SABI

BPS: ta signifika Skola Públiku di Boston.

Assignment Zone (Zona di kolokason): Boston sta divididu na zonas pa kolokason di skola: Zonas Esti, Norti y Oesti. Familias ku kriansas na skola primaria podi skodji di ses zona di kolokason o skolas na prosimidadi di ses kaza, ki é un skola na zona di anda, sen leba en kontu zona ki es ta vivi. Y es podi tanben aplika pa kalker di kes skolas K-8 di sidadi interu.

Walk Zone (Zona di anda): Skola ki sta a menus di un milha lonji di kaza. Sinkuenta porsentu di lugar ta ser rezervadu na kada skola pa familias na kel zona di anda (walk zone).

- Vizita www.bostonpublicschools.org o txoma kalker Sentru di Rekursu pa Familia pa sabi ki skola ki nhos kriansa podi bai.

Sentru di Rekursu Familiar di BPS (FRCs): Pesoal na kês trêš lukal podi djuda nhos skodji skola y matrikula pa skola. Konsulta pajina di frenti pa odja lingua ki ta papiadu na kada Sentru.

K2: Kel li é dia konpletu (6-ora) di jardin pa kriansa ki fazi 5 anu ate 1 di Setenbru. BPS ta garanti un lugar pa tudu kriansa ki ta matrikula na K2.

K1: BPS sta ta aumenta se programa di jardin pa alunus di kuartu anu (ki ta txomadu K1) na último kuartu anu, abridu mas 84 novu sala, ku 1.900 lugar dispunível. Entretantu, lugar na kes programa ta kontinua ta ser limitadu y kolokason pa K1 ka podi ser garantidu.

K0: Ten un numeru bastanti limitadu di lugar pa alunus ki ta ten 3 anu ate dia 1di Setenbru (txomadu K0). Maior parti di kes lugar ta ser okupadu pa mininus di idukason spesial o ku irmon na skola di BPS. Pa ivaluason pa idukason spesial, kontakta Unified Student Services na (617) 635-7800.

- Lenbra ki orariu di dia di skola é so seis ora anton nhos ten ki ten serteza di ten un planu alternativu, sabendu ki lugar ka é garantidu pa K0 y K1 y ki maior parti di skola ka ten servisu na lukal dipos di skola pa es idadi. Pa lista di idukason pre-skolar y di kuidadu di kriansa, inklúndu modi ki nhos ta konsigi ajuda finansera, txoma Child Care Choices of Boston na (617) 348-6641.

Early Education Centers (EECs) y Early Learning Centers (ELCs): Kes programa di BPS ta oferesi K0 o K1 ate grau 1 y ta inkluí kuidadu di antis y dispos di skola. Lugar pa es skolas ta ser jeralmenti prienxidu na primera ronda (4 di Janeru – 1 di Fevreru)

Orariu di Mostra Skola (School Preview Time) (SPT): Kel li é kel periudu entri Nuvenbru y Janeru, kuandu Skola Públiku di Boston ta konvida familia pa vizita skolas y odja kuze kes ta oferesi, antis di matrikula ses fidjus. Pa orariu, diriji a un FRC, sentru kumunitariu, un biblioteka, o vizita www.CountdowntoKindergarten.org

Pilot Schools (Skola Pilotu): Parti di BPS, kes skola Públiku ta djuda pais, profesores y administradoris di skola sprimenta novus stratejia idukasional pa konpartilha ku otus skola.

Charter Schools: Kes skola Públiku KA é parti di BPS. Es sta baxu observason di Departamentu di Idukason y es é kriadu pa pais, profesor, y/o organizon komunitariu. Pa un lista y mas informason txoma (781) 338-3227.

Skolha di skolas: Un Pájina di sugeston

Kuandu nu ta fazi matrikula pa jardin, familias na Boston podi skodji di txeu skola. Jeralmenti, skolhas di familias ta inklui skolas na ses zona, skolas ki ta fika dentu di un milha di ses kaza (dentu o fora di ses zona), y na sidadi interu. Vizita site de internet www.bostonpublicschools.org o txoma Sentru di Rekursu Familiar di BPS pa lista ki nhos fidju podi sisti.

SUJESTON: Skolas é diferenti, anton pensa na interese y nesesidadi di nhos fidju y familia, sima:

- *Lokalizason*
- *Tamanhu* (skolas primaria ta bai di 100 a 900 alunus) y *numeru di grau* (maior parti ta para na grau 5, ma alguns ta bai ate grau 8)
- *Ora* (jeralmenti 8:30 di palmanha ate 2:30 di tardi, o 9:30 palmanha ate 3:30 di tardi)
- *Prugramas di artis y dipos di skola* (Txeu skola t'ês na ses lukal ma idadi di kumesa ta varia)
- *Anbiente Jeral* (Ki tipu di material di ensinu sta a mostra? Modi ki alunus ta relasiona ku profesor y inpregadu?)
- *"Spesialidadi"/enrikesimentu* (Skola ta oferese arti, muzika, natason, otu idukason fizika, drama, linguajen?)
- *Idifisiu* (Sta linpu? Ten aria di rekreiu, jinaziu, livraria, pisina, auditoriu, cafetaria?)
- *Uniforme* (alguns konselhu di pais vota pa uniforme, otus ka ta vota, otus ta da opson pa uzu di uniforme)
- *Estilu di Ensinu y Kurikulu*
- *Idukason Spesial o prugrama di lingua*
- *Rezultadu di Testi*
- *Diversidadi di alunu y inpregadu*
- *Stilu di disiplina*

SUJESTON: Nhos podi djobi skolas na manera diferenti:

- **Midjor manera é vizita skola nhos mesmu!**
- Lê sobri kada skola na *"Introduzindu Skolas Publiku di Boston"*
- Vizita Spuzison Anual di Skolas di BPS na dia 22 di Outubru di 2007 di 10-1 di tardi, Reggie Lewis Athletic Center pa papia ku inpregadu y pais di txeu skola
- Papia ku algen di Sentru di Rekursu Familiar.
- Vizita site di internet di BPS: www.bostonpublicschools.org

(volta pájina pa mas sugeston)

SUJESTON: Di 5 di Novenbru ate 18 di Janeru é Ora di Mostra Skola (School Preview Time - SPT), kuandu kada skola ta ten atividadi pa familia interesadu. Konxi idifisiu, inkontra ku prufesor, observa sala di aula y inkontra ku otus familias. Pidi orariu di SPT na tudu Biblioteka Publiku y na Sentru di Rekursu Familiar di BPS, o vizita www.CountdownToKindergarten.org.

SUJESTON: Sidadi di Boston y alguns trabadju ta dexa ses inpregadu vizita skola Públika di Boston na ora di trabadju pa odja skola duranti atividadi! Pergunta na trabadju.

SUJESTON: Lenbra ki Boston ta uza un planu di skolha di kolokason kontroladu*, ondi kolokason ta ser fetu pa konputador. Pa midjor ipotezi di ser kolokadu na skola di nhos skolha:

- ✓ Matrikula na primera ronda (**4 di Janeru – 1 di Fevrueru**) duranti semana dezinadu pa letra di nhos apelidu. Vizita www.bostonpublicschools.org o txoma un Sentru di Rekursu Familiar pa un orariu kurenti.
- ✓ **Skodji pelu menus sinku skolas ki nhos kre pa nhos fidju ser kolokadu (mas, ainda é midjor).** Poi skolas na orden ki nhos kre pa nhos fidju ser kolokadu – primera skolha, segunda skolha, terseru y asin pur dianti.
- ✓ Antis di skolhi kes skola na matrikula, konsidera kes sinku kuzas:
  1. **Skola é popular?** Sabendu ki kuantu mas algen aplika pa un skola, menus xansi nhos ten di konsigi un lugar. Papia ku txeu algen sobri “teзору sukundidu” di sistema.
  2. **Skola sta na “zona di anda”?** Sinkuenta porsentu di lugar ta ser rezervadu pa alunus ki ta mora na zona di anda pa skola. Nhos ten mas xansi na un skola na nhos zona di anda. Lenbra ki nhos podi aplika pa kalker skola dentu di um milha di nhos zona mesmu ki el sta na zona otu zona di kolokason.
  3. **Ten algun programa K1 (pa alunu di 4 anu di idadi) na skola?** (Kriansa ki dja sta na un skola ta toma un di kes lugar K2 pa alunus di 5 anu).
  4. **Skola sta ta spera txeu irmon pa anu siginti?** (irmons ki matrikula na primeru ronda ten prioridade, anton pergunta diretor pa un stimativa.)
  5. **Si neserariu skola ta oferesi kuidadu antis y dipos di skola pa kriansa di idadi di kel di nhos?** Alguns skola ka ta oferesi programas na lukal, otus ka ta kumesa ate K2 o primeru grau. Ten serteza di sabi antis di skodji

SUJESTON: si nhos ka konsigi un lugar na K2 na ninhun skola ki nhos skodji, devi volta y fazi mas skolha na kes skola ki ten lugar dispunivel. Matrikula duranti primera ronda, kolokandu 5 o mas skolas, y inkluíndu skolas menus konxedu ta aumenta nhos ipotizi di konsigi un lugar na un skola di nhos skolha. Lenbra ki K1 y K0 ten poku lugar dispunivel.

*Inpregadu di Sentru di Rekursu Familiar podi respondi nhos pergunta sobri forma ki lotaria ta trabadja y ki skolas sta na nhos zona di anda.

Sentru di Rekursu Familiar di BPS (FRC):

1216 Dorchester Ave
Dorchester, MA
(617) 635-8015

55 Malcolm X Blvd.
Roxbury, MA
(617) 635-9010

515 Hyde Park Ave
Roslindale, MA
(617) 635-8040

Pa informason kurenti, vizita www.bostonpublicschools.org. vizita o txoma Sentru di Rekursu Familiar di BPS, o uza linha di informason di Kontajen pa Jardin: (617) 63LEARN.

VIZITA SKOLAS: Pájina pa toma notas

Tenta uza kel pájina pa skrevi informason ki nhos preni sobri skola, priexendu somenti informason inportanti pa nhos y fazendu numeru di kopia ki nhos mesti.

Nomi di Skola: _____

Lukalizacion: _____

Numeru di grau (K-5 o K-8) y # di sala pa kada grau:

Orariu di skola na anu siginti: _____

 # total di alunus y tamanhu di turma (kantu adultu sta na sala, inklúindu profesor, ajudanti y voluntariu?): _____

* * * * *

Na Idifisiu (aria di rekreiu, jinaziu, cafeteria, biblioteka, pisina?):

Aparênsia di skola y atmosfera jeral: _____

* * * * *

Kurikulu: _____

Espesialidad/enrikisimentu (musika, arti, siensia, Idukason Fizika, lingua?): _____

Rezultadu di testi: _____

* * * * *

Prugrama antis y dipos di skola: _____

Opurtunidadadi pa involvimentu di pais: _____

Diversidadadi di alunus y enpregadu: _____

* * * * *

Notas sobri profesor, diretor y otus inpregadu: _____

Notas adisional (pultika di uniforme, stilu di disiplina, otus aspetus ki ta priokupa nhos): _____

MATRIKULA PA JARDIN NA SKOLA PÚBLIKU DI BOSTON: Nuson Baziku

Kenha? Si nhos fidju ta ten 5 anu ate 1 di Setenbru, 2008, nhos ten un lugar garantidu na jardin, txomadu K2. (tanben ta ten un numeru ki sta ta kresi di lugar di K1 pa kriansas ki ta fazi 4 anu ate 1 di Setenbru. Tanben ta ten un numeru bastanti limitadu di lugar pa K0 pa kriansas ki ta fazi 3 anu ate 1 di Setenbru. Devidu a lugar limitadu K1 y K0 ka é garantidu)

Kuandu? Primera ronda di matrikula é di 4 di Janeru ate 1 di Fevrueru, seguindo un orariu baziadu na alfabetu (A-I na primeru semana y asin pur diante). Matrikula na primeru periodu pa ten midjor ipoteze di ten skolas ki nhos krê. Txoma numerus di baxu pa dias izatu y pa ora di matrikula di noti.

Ondi? Fazi matrikula na sigintis Sentru di Rekursu Familiar di BPS:

1216 Dorchester Ave Dorchester, MA (617) 635-8015	55 Malcolm X Blvd. Roxbury, MA (617) 635-9010	515 Hyde Park Ave Roslindale, MA (617) 635-8040
---	---	---

Pa informason sobri lugar adisiunal pa matrikula, vizita www.bostonpublicschools.org

Komu?

- Prokura sabi ki skolas nhos podi aplika vizitandu site:
www.bostonpublicschools.org o txomandu kalker Sentru mensionadu di riba
- Di 5 di Nuvenbru ate 18 di Janeru, duranti Ora di Konxi Skola (School Preview Time - SPT), vizita skolas pa skodji kal ki ta ser midjor pa nhos familia. Nhos podi inkontra orariu SPT na www.CountdownToKindergarten.org o na biblioteka publiku lokal o na Sentru di Rekursu Familiar di BPS. (Lê informason na pajina #3 y #4 di kontajen pa jardin pa ideia sobri kuzas pa konsidera na skolha di skola.)
- Skodji pelu menus sinku skola pa poi na matrikula. Konsidera skolas menus konhesidu y skolas na zona di anda y ku preferensia di irmon pa aumenta nhos ipotizi di konsigi skola di nhos lista.
- Kuandu nhos bai matrikula, trazi kes kuzas ku nhos:
  - ✓ Sertidon di nasimentu orijinal o passaporti di nhos fidju
  - ✓ Três prova di direson: (konsulta lista di otu ladu di es pajina)
  - ✓ Formulariu di vasina di ospital/klinika di nhos fidju (konsulta lista di ladu opostu di es pajina)

Pa informason kurenti, vizita www.bostonpublicschools.org, vizita o txoma Sentru di Rekursu Familiar di BPS, o uza linha di informason di Kontajen pa Jardin: (617) 63LEARN.

Pulitika di Rezidênsia di BPS

Tudu algen ki sta ta matrikula un alunu mesti pelu menus **três provas atual di rezidênsia di lista dibaxu**. Dokumentu devi sta pre-inprimidu ku nomi y direson di pais o inkaregadu di alunu* y mesti ser prezentadu na ora di matrikula.

Pulitika di Rezidensia ka ta aplika pa alunus dezalojadu (homeless). Si nhos sta na un situason ki podi ser konsideradu dezalojadu o ten otus forma di rezidi, pur favor kontakta Pesoal di Sentru di Rekursu Familiar pa mas informason.

Tudu aplikanti mesti entrega pelu menus un dokumentu di <u>kada</u> un di sigintis kuluna:		
Kuluna A	Kuluna B	Kuluna C
<ul style="list-style-type: none"> Kopia di Skritura di Konpra Y prova di pagamentu mas resenti Kopia di Kontratu di Renda (inkluídu BHA y HUD) Y prova di pagamentu mas resenti Deklarason legal di kaza (legal affidavit) ki ta konfirma inkilinu Y prova di pagamentu mas resenti <p>Pa obtê un Deklarason Legal di Kaza (legal affidavit) vizita: www.bostonpublicschools.org/residency_affidavit.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> Kontratu di Sekson 8 	<p>Un konta ku data di último 60 dia, inkluídu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konta di Gas Konta di Oliu Konta di Lus Konta di Telefone di kasa (konta di telemovel ka é aseitadu) Konta di TV Kabu 	<ul style="list-style-type: none"> Karta di Konduson Validu Rejistu di Karu ID ku fotu Validu di Massachusetts Pasporti Validu <p>Ku data di ultimu anu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Formulariu W-2 Inpostu di Veíkulu Inpostu di Propriedadi <p>Ku data di ultimu 60 dia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Karta di un ajênsia aprovalu pa governu Kabesa Xeki Stratu di Banku o Kartón di Kreditu

*Inkaregadu legal ta rekiri dokumentason adisional di tribunal o ajênsia.
Pa mas informason sobri pulitika di rezidênsia txoma 617-635-9014.

Vasina Obrigatoriu

Pa fazi matrikula di jardin K2 kriansa ten ki ten kes siginti vasina na ora di matrikula:

o 3 dozi di Hep. B	o 2 dozi di MMR*
o 4 dozi di Polio	o 1 dozi di Varisela (chicken pox)
o 5 dozi di DtaP/DTP	

* Kriansa pa K1 ta mesti so un dozi di MMR

UN DIA TIPIKU DI SKOLA

Duranti 6 ora di idukason di jardin na Skola Públika de Boston, aprendizajen ten formas variadu. Dia na skola ta varia di skola pa skola, ma dia jeralmenti ta ser asin:

Palmanha:

- Ta kumesa ku inkontru inkluíndu muzika, ta kontandu kantu alunu sta prezenti, ta papiadu sobri tenpu, y otus forma kreativu pa preni numeru, ta pratikadu konversa en grupu, y diskuti ideias;
- Ta inklui “literacy block” ondi alunus ta forma grupus pikenu y grandi pa kria ses abilidadi na eskrita y leitura. (Atê final di anu, alunus sta ta fazi ses propri livru!)

Tardi:

- Ta inklui tenpu fleksibel pa alunu skodji stason o sentru diferenti pa djuga y preni;
- Tenpu pa djogu di matimatika y atividadis ki ta djuda kriansa preni konseitu sima paternus o konta di dê en dê o di dô en dô.

Durante dia:

- Kriansa podi sta k’un spesialisista ki ta xinas arti, konputador, múzika, y otus disiplina.
- Alunus podi bai pa biblioteka di skola, pa otus sala pa preni sobri siensias sosial, o jinastika fora di sala ku profesor di saúde;
- Ten rekreiu pa fazi izersisiu y pa djuga;

Tudu kriansas ten intervalu pa almosu; y alguns skolas ta das un intervalu pa un refeison lijeira.

Na K1: kriansas ta kumesa ku reúnion di grupu ki ta inklui konprimentu y un intruduson pa kuze ki ta ben sta dispunivel pa es na orariu di sentru. Alunus ta ten un ora di tenpu na sentru – ora ki es ta fazi skolhas sobri kuzê ki es kre fazi. Dia tanben ta inklui tenpu di stória y ora di kanta. Es ta pasa un tenpu di aula na grupu pikenu ki ta konsentra na oportunidadis di matimatika y alfabetizason. Es ten tanben tenpu pa deskansa, almosu y lanxi.

(volta pa mas informson)

Nhos Sabia?

Konputador:

Tudu skola di Boston ten laboratoriu di konputador ki sta ligadu na internet. Txeu jardin tanben ten konputador na ses sala.

Arti:

Pulitika di Skola Públiku di Boston di “Arti na Idukason” ta rekiri ki skolas primariu ta da alunu pelu menus 90 ora di arti pa alunu na kada anu.

- Skola (ku sujeston di pais) ta desidi kuzas pa oferese: dansa, musika, tiatru, arti vizual.
- Kriansas podi prenda sobri arti di txeu algen duranti anu: profesor regular, un profesor ki é di arte, artistas ki ta bai skola, y de artistas o enpregadus di organizason kumunitaria ki ta patrusina vizita di studu.

Spasu di Rekriu y Idukason Fizika (P.E.):

Tudu skola ten un periodu diariu di rekriu pa fazi jinastika, otus skola ten un programa mas formal di jinastika.

- Alguns skola primariu ten pisina; otus ta uza pisina komunitariu.
- Ku fundus di Boston Schoolyards Initiative, mas di 60 skola primariu ten novu espasu di rekriu y ten mas ta ser konstruídu.

Refeison:

Skola ta sirvi pikenu almosu y almosu tudu dia, dispunivel pa tudu kriansa.

- Pa odja si bu fidju ta kualifika pa refeison gratis o di presu reduzidu, txoma Departamentu di Kumida di BPS: (617) 635-9144.
- Kriansas podi tanben leva ses propriu lanxi.

Tamanhu di Turma:

- Turma regular di Jardin K2 ten un profesor a tenpu inteiru y até 22 kriansa. Tudu turma K2 ten un asistenti di profesor a meu tenpu, un studanti pa profesor, un asistenti di un programa komunitariu. Skolas di superintendenti ten menus alunu, ate 20 pa kada sala.
- Salas di jardin K1 ten un profesor y un ajudanti a tenpu inteiru y até 22 kriansa.
- Salas di idukason spesial y salas di inkluzon (ki ta mistura alunus di idukason regular y di idukason spesial) ten menus alunus na sala.

Involvimentu di Familia:

Pais é konvidadu a sta involvidu di modu diferenti. Papel mas inportanti é pa da un imajen puzitivu – dexa nhos fidju sabi modi ki idukason é inportanti pa familia!

- Na jardin alunus ta ten trabadju di kaza ki pais ta fazi ku es, sima lê juntu o jogus simples di matimatika.
- Tudu profesor ten un tenpu duranti semana pa papia ku pais, anton ka nhos izita pa txoma o marka un reunion. Nhos ta ser konvidadu tanben pa konferênsia pais-profesor pa odja trabadju di nhos fidju y nhos podi fazê kalker pergunta.
- Pais pode ser voluntariu na aula, bai na vizita di studu, o ser parti di atividades na skola.
- Tzeu skola ten un reunion di konselhu di pais mensal abertu pa tudu familia, y ten konselhu lukal, ki é ilijidu y konpostu pa pais y inpregadus ki ta superviza alguns desizon di skola.
- Si nhos ten kalker pergunta o priokupason sobri idukason di nhos fidju, papia ku profesor di nhos fidju. Proximu etapa, si nhos kontinua ta ten perguntas, é pa papia ku direktor. “Ombudsperson” di BPS ta trabadja na skritoriu sentral y podi djuda si nhos ta kontinua ta ten priokupason. Txoma (617) 635-6995.

PRUGRAMAS DIPOS Y ANTIS DI SKOLA

Pergunta: ***Pundi k'un podi manda nhas fidjus antis y dipos di skola?***

Resposta: Txeu skola primariu di Boston ten prugrama na ses idifisiu, as bês fetu pa propriu skola y otus ves pa ses parseru komunitariu. Atenson ki alguns prugramas ta kumesa na idadi di 5 anu y otus ta kumesa ku 6 anu. Ten tanben mas di 200 prugrama na komunidadadi a volta di sidadi realizadu pa YMCA, igreja y tenplu, sentru komunitariu, Boys and Girls Clubs, dezvoltamentu abitasiunal, y sentru di kuidadu di kriansa.

Pergunta: ***Kal oras ki es prugrama ta kubri?***

Resposta: Prugrama di antis di skola ta abri 1 a 2 ora antis di kumesu di aula (8:30 di manha na alguns skola di Boston y 9:30 na otus). Prugrama dipos di skola ta abri na fin di dia di aula (2:30 o 3:30) ate 5:30 o 6:00 di tarde.

Pergunta: ***Kantu ki prugramas ta kusta?***

Resposta: Prugramas ta varia pa lukalizason y pruedor, ma maior parti di es ta varia y ta aseita kupon di pagamentu. Pa sabi si nhos ta kualifika pa ajuda finansera, nhos podi pidi ajuda na prugrama o txoma Child Care Choices di Boston na (617) 348-6641.

Pergunta: ***Kuzê ki minis ta faze na kês prugrama?***

Resposta: Prugrama ta varia txeu. Alguns ten un objetivu spesial, sima ajuda ku trabadju di kaza, arti y desportu. Otus ten un vairedadi di skolha.

Pergunta: ***Y si N mesti prugrama dipos di skola sô pa uns dia na semana?***

Resposta: Maior parti di prugrama ta ser fleksivel na queston di dias, ma ês podi da preferênsia pa un alunu ki ta bai tudu dia o ês podi kobra un poku mas pur dia pa kriansas ki ta bai uns dias pa semana.

(volta pajina pa mas informason)

Pergunta: ***Y sobri transporti?***

Resposta: Jeralmenti pais é responsavel pa leva alunu pa prugramas antis-di-skola y leva kaza di prugramas dipos-di-skola, apezar ki alguns lugar ta oferese transporti. Skola Públiku di Boston ta oferese “Transporti Alternativu” (dexandu nhos fidju nun prugrama dispôs di skola en ves di kaza) si nhos pididu ta kualifica na rekerimentu. (Konsulta pajína #8.)

Pa formulariu di “Transporti Alternativu” diriji a un Sentru di Rekursu Familiar di BPS (FRC):

“East Zone”

1216 Dorchester Ave
Dorchester, MA
(617) 635-8015

“North Zone”

55 Malcolm X Blvd.
Roxbury, MA
(617) 635-9010

“West Zone”

515 Hyde Park Ave
Roslindale, MA
(617) 635-8040

Pergunta: ***P’undi N podi atxa mas informason sobre prugramas di antis y dipos di skola?***

Resposta: Txoma un Sentru di Rekursu Familiar (di riba) pa djudau. Gia di prugramas di antis y dipos di skola 2004-2005 di Boston na BOSTNET na tudu biblioteka y Sentru di Rekursu Familiar di BPS o na internet na www.bosnet.org. Child Care Choices di Boston tanben ta djuda pais inkontra un prugrama di antis y dipos di skola na www.Masskidcare.net, ses telefoni pa pais é: 617-348-6641 (Seg. – Ses 9:30-3:30), o atraves di un inkontru pesoalmenti ku konselheru.

Pa informason kurenti, vizita www.bostonpublicschools.org, vizita o txoma Sentru di Rekursu Familiar di BPS, o uza linha di informason di Kontajen pa Jardin: (617) 63LEARN.

TRANSPORTI

Pergunta: ***Ken k'ê ilijivel pa transporti pa un skola Públiku di Boston? Kandu k'N ta resebi informason di autokaru pa nha fidju?***

Resposta: Si nhos ta mora 1 milha o mas di distansia di skola primariu di nhos fidju, nhos ta resebi un karta na mês di Agostu ku parajen di nhos fidju y orariu. (Alguns kriansa inkapasitadu o ku prublema di saúde seriu é ilijivel pa transporti adisiunal. Txoma Servisu Mediku di BPS, 617-635-8037, o Idukason Spesial, 617-635-8599.)

Pergunta: ***É un bon ideia pa mininus tãu pikinoti toma autokaru?***

Resposta: Kada familia ten ki toma ses desizon. Pa alguns alunus di jardin é parti mas inportanti di dia y é un sinal kes sta ta kria! Alguns pais ta konduzi tras di autokaru na primeru o segundu dia, pa konxi kaminhu. Asin ki nhos atxa kel karta ku informason di autokaru, nhos podi txoma Departamentu di Transporti, pa odja kantu tenpu é kel kaminhu y kantu kriansa sta na autokaru.

Pergunta: ***Ondi ki é nha parajen di autokaru?***

Resposta: Maior parti di alunus ki ta toma autokaru ta panhadu y dexadu na un kruzamentu bera di ses kaza. Si nhos pensa ki nhos parajen é lonji o na un kruzamentu perigozu, papia ku direktor di skola di nhos fidju, un enpregadu na Sentru di Rekursu Familiar di BPS, o txoma Departamentu di Transporti di BPS.

Pergunta: ***Y si N mesti pa autokaru dexa o panha nha fidju na un lugar ki ka é nha kaza, sima kaza di avó/ô o prugrama dipôs di skola.***

Resposta: Pidi nhos direktor o na kalker Sentru di Rekursu Familiar BPS un formulariu di "transporti alternativu". Ta leva 2-3 semana pa prusesa bu pididu, ki ta ser aprovalu, si:

- parajen bu pidi sta na rota izistenti di autokaru di o pa skola; y
- ten lugar na autokaru; y
- bu pididu ka ta adisiona tenpu na un rota.

* * *

Pa ajuda ku transporti, txoma:

- Departamentu di Transporti di BPS (617-635-9520)
- Sentru di Rekursu Familiar di BPS (617-635-8015, 617-635-9010, 617-635-8040)
- Linha diretu di BPS n'Agostu y Setenbru (617-635-9046)

PREPARASON PA SKOLA: Lugar pa bai, kuzas pa fazi!

“Preparason pa skola” ta involvi familia interu. Kal ke midjor manera di prepara nhos fidju pa skola?

- **Mantês seguru, saudavel y ativu!** (konsulta pajina di saúdi, #10.)
- **Inkoraja ses interese natural di apredizajen y kuriuzidadi sobri mundu a ses volta.** (Sta abertu a ses pergunta. Fala, lê y kanta djuntu!)
- **Djuda nhos fidju pratika ses kapasidadi di socializa** (konpartilha, obi, toma bes, y spresa ses sentimentu).
- **Prokura konxi skola ki nhos fidjus ta bai.**

Kriansas ki sta ta kumesa na Skola Públiku di Boston podi resebi dos prenda xeiu di actividadis interesanti di apredizajen pa familia pa uza antis di skola kumesa: un poster ku actividadadi pa ser fetu na kaza y un kalendaru ki ta txoma “*Reading and Drawing your Way to Kindergarten*” (Skrevi y *dezenha bu kaminhu pa jardin*). Pa sabi onde ki nhos podi atxas, vizita nos site na www.countdowntokindergarten.org o txoma (617) 63-LEARN. Tanben tenta txeu actividadadi gratis o baratu pa kriansas pikenu na sidadi di Boston:

Biblioteka Públiku di Boston ten 27 lukal y ta patrusina:

- Filme pa mininus ki ka entra skola y tenpu pa storia
- Atividadadi Spesial

Vizita www.bpl.org o txoma ses numeru prinsipal (617) 536-5400.

Sentru pa jovens y familia di Boston (42 lukal) ta oferesi:

- Lison di natason y natason familiar gratis o baratu
- Aula di dansa y di muzika y grupus di tiatru

Txoma (617) 635-4920 pa sabi kuzê ki sta dispunivel pertu di nhôs.

Parki y Rekriason di Boston ten 287 parki & aria di rekreiu!

Es ten tanben:

- festival, parada, konsertu y ParkARTS – actividadis gratis sima konstruson di marioneta y musikas pa kanta djuntu
- es ta superviza Frog Pond na Boston Common (patinajen na invernu y agua na veron)

Txoma (617) 635-4505.

(volta pajina pa mas actividadis)

Grupu di Brinka pa Prendi di Kontajen pa Jardin:

- Grupu gratis di brinka pais-kriansa pa kriansa di 1,2 y 3 y pa ken ta toma konta di es
- Lukal ta inklui skolas ELC West, Lee School/Academy, Holmes, Kenny y Winship y Sentru Kumunitariu Tobin
- Ben brinka! Kanta! Pinta! Mexi! Ri!

Vizita www.countdowntokindergarten.org o txoma 617-635-9656

Na Boston, Departamentu di Konservason y Rekreiu di MA ta oferesi:

- 7 lukal di patinajen
- Pisina, kanpu di tenis, park y aria di lazer

Txoma (617) 626-1250.

Muzeu di Kriansa di Boston ta oferesi:

- Spasu pa brinkadera pa minusus pikenu, ku un sala pa idukason di pais y formason pa pais
- \$1 entrada na Sesta-Fera di noti y bilheti gratis atraves di biblioteka públiku

Vizita www.bostonkids.org o txoma (617) 426-8855.

Muzeu di Siensia ten:

- Sentru di deskuberta pa kriansas ku menus di 6 anu
- Izibison ku animal y mutu mas
- Bilheti gratis atraves di biblioteka públiku

Vizita www.mos.org o txoma (617) 723-2500.

Muzeu de Belas Artis ten:

- "Family Place" atividadis ku ritmu variabel konsebidu pa kriansa y adultu fazi di djuntu
- Sesta y Sabadu kumesandu na 6 di Outubru, 11di palmanha-4 di tardi.
Pa kriansa di 4 anu o mas,

Vizita www.mfa.org o txoma (617) 369-3300.

Akuariu di Nova Inglatera ta ten:

- Sentru di atividadi pa kriansa ku gentis ta konta storia y art ku trabadju manual
- Un akuariu ku txeu andar, tanben pinguin, foka y otus animal.

Vizita www.neaq.org o txoma (617) 973-6563.

Muzeu di USS Constitution ta oferesi:

- Entrada gratis (ta enkoraja un doason pikenu) pa barku USS Constitution y Muzeu
- Informason interesanti pa familia sobri barku y ken viaja na el

Vizita <http://www.usconstitutionmuseum.org> o txoma (617) 426-1812

Zoo di Nova Inglatera (na Franklin Park) ten:

- Aria di lazer
- Un floresta tropical ku gorila
- Liäu, jirafa, y otus animal y un parti di zoo pa kriansas brinka ku animal

Vizita www.zoonewengland.org o txoma (617) 541-LION.

Tanben txoma **skritoriu di presidenti di kamara pa atividades spesial y turismu** na (617) 635-3911 pa informason sobri konsertu gratis, parada, y festival na sidadi o vizita www.cityofboston.gov. Pa sugeston na atividadis di preparason ki nhos podi fazi na kaza ku nhos fidju, vizita www.countdowntokindergarten.org

SERVISU DI SAÚDE DI SKOLA (y Sujestons pa Saúde y Seguransa)

- FATU:** *Kada skola na Boston ten un infermera ta trabadja pelu menus meu dia* pa trata kalker imerjênsia, da remediú reseitadu y djuda pais ku kriansas ku doensa kroniku.
- FATU:** *Nhos podi inkontra ku infermera di nhos skola asin ki nhos resebi informason sobri skola nhos fidju ta bai.* Kel li é bastanti inportanti prinsipalmente si nhos fidju ten prublema mediku o fiziku. Pa inkontra ku infermera:
- Duranti anu letivu, txoma skola diretamenti
  - Na veron, txoma Servisu Mediku na (617) 635-6788
- SUJESTON:** Di kalker forma, no ta inkoraja nhos pa konxi nhos infermera asin ki kumesa skola. Sima tudu inpregadu di skola, infermera ta ser un adultu inportanti na vida di nhos fidju.
- SUJESTON:** Nhos ta resebi formulariu di kontaktu di imerjênsia y informason mediku pa nhos fidju logu dipos di primeru dia di skola. Pur favor, mandas di volta y prenxi ku informason novu si algun kuza muda.
- SUJESTON:** *Si nhos fidju ten ki toma remediú regular na skola, nhos ten ki toma un nota de autorizason (orden) di nhos provedor di saúde.* As bês ta leva txeu semana pa konsigi un konsulta, por isu é preferivel ki nhos konsulta nhos fidju artis di skola kumesa.
- SUJESTON:** *Faze nhos fidju un izami di vista y ouvidu artis di kumesu di skola.* Si nhos fidju ta uza okulu, ten serteza k'el ta levas pa skola.
- LENBRA:** Si nhos fidju ta doenti o ku feбри, pur favor ka nhos mandal pa skola. É difisil el prendi si el ka sta ta xinti dretu.

(volta página pa sugeston di saúde y seguransa)

STA SAUDEL TA DJUDA APRENDIZAJEN!

1. Ten serteza ki nhos fidju ten seguru mediku y ten kuidadu konsistenti.

- Tudu kriansa ta kualifika pa seguru di saúde. Txoma linha di saúde di prezidenti di kamara na (617) 534-5050 pa sabi mas informason.
- Ten serteza di marka un konsulta tudu anu pa fazi un konsulta jeral (check-up). Ka nhos leva nhos fidju pa dotor so s'êl sta doenti.

2. Prátika bons abitu di saúde y seguransa na kaza komu un familia. (Lenbra: Kriansas txeu ves ta fazi kuzê k'ês odja adultu fazi!)

- Kumida y Nutrison: Pa djuda serebru y korpu kria, uza snacks ku poku asukar, txeu fruta y vejetal fresku, y kumida ku kalsiu.
  - Pekenu almosu é un refeison inportanti. Ten serteza ki nhos fidju ta toma pikenu almosu tudu dia antis di skola kumesa.
- Atividadi Fizika: Limita tenpu di odja TV pa 1 o 2 ora pur dia, y fazi algun tipu di izersisiu (anda, djuga bola, salta korda, etc.) regularmenti.
- Diskansu y Durmi: Txeu mininus ta mesti di 10 a 12 ora di sono por noite, mesmu ki uns ta mesti un poku mas y otus un poku menus. Stablesi ora di kama regular ki ta da nhos fidju diskansu k'ês mesti. (Nhos ta atxa ora di deta sertu kandu nhos kriansa ka ta ten difikuldadi pa levanta.)
- Seguransa: Mininus na idadi di jardin ta presiza di sentu spesial pa karu (ki ta podu na sentu di tras) y mininus devi poi kapasete tudu ves kes anda di bisikleta o di patins. Pa mas informason o pa kunpra un kapasete a baxu kustu y sentus spesial pa karu, txoma kumison di Saúde Públiku di Boston na (617) 534-5197.

Agradesimentu spesial pa partisipason di Children's Hospital na dizenvolvimentu di es pajina di saúde.

